

Közéleti napló

SZEKER GYULA LIBIÁBA UTAZOTT

Szeker Gyulának, a Minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével tegnap, hétfőn magyar küldöttség utazott Tripoliába. A delegáció Abu Zeid Omar Durda gazdasági miniszter meghívására a magyar-libiai gazdasági kapcsolatok fejlesztésének kérdéseiről tárgyal.

BARCS SÁNDOR HAZAÉRKEZETT BRÜSSZELBŐL

Tegnap, hétfőn hazaérkezett Brüsszélből az Interparlamentáris Unió IV. európai együttműködési és biztonsági konferenciáján részt vett magyar küldöttség, amelyet Barcs Sándor, az Unió magyar csoportjának elnöke vezetett.

SZOT-KÜLDÖTTSEG AUSZTRIÁBAN

Jakab Sándornak, a SZOT főtájtárhelyettesének vezetésével hétfőn szakszervezeti küldöttség utazott Ausztriába, az Osztrák Szakszervezeti Szövetség (ÖGB) baloldali blokkjának meghívására. A SZOT küldöttsége megbeszéléseket folytat a baloldali blokk vezetőivel és aktivistáival a szakszervezeteket és a nemzetközi szakszervezeti mozgalmat érintő kérdésekről.

A Szaljut-6 fedélzetén

Virágok a kozmoszban

A Szaljut-6 legénysége. Leonyid Pöpopov és Valerij Rjumin televíziós adásban egy uborkát mutatott be a nézőknek, amely állítólag az űrállomáson levő üvegházban nőtt. A tréfára — mert erről volt szó — sokan „ráharaptak”. Az uborkához még visszatérünk. Beszéljünk egyelőre arról, hogyan zajlott le az első munkahét.

A világűrben töltött első napokban a fő probléma, hogy a személyzetnek meg kell szoknia a súlytalanság állapotát.

— Az alkalmazkodás — mondja Anatolij Jegerov, az orvosi csoport egyik vezetője — mindig bizonyos nehézségekkel jár. Az űrhajósok úgy érzik, hogy fejükbe szalad a vér, arcuk puffad, közérzetük romlik. Ez azzal magyarázható, hogy a súlytalanság állapotában a test felső részébe több vér jut, mint normális körülmények között. Az egyes ember reagálása egyrészt szervezetének egyéni sajátosságaitól, másrészt a repülés előtti előkészítéstől függ.

Ha Pöpopovot és Rjumint vizsgáljuk, náluk az alkalmazkodás első szakasza viszonylag könnyen zajlott le. Úgy vélik, hogy ez elsősorban az intenzív edzésekkel magyarázható. Az űrhajósok a felkészülés során a fej felé lejtő ágyban aludtak, olyan különleges székben forgatták őket, amelynek dőlésszögét előre megadott program alapján lehet változtatni. A sok „edzés” nem vett kárba. Az űrhajósok külsőleg is jól néznek ki, az orvosi mérések is igazolják ezt. Az első napokban például az űrhajósok általában fogynak, mivel szervezetük vizet veszít. Ez alkalommal csupán a parancsnok fogyott, ő is egész keveset. Rjumin súlya változatlan maradt.

— Ha az űrállomáson folyó munkáról beszélünk — folytatja Vlagyimir Ljahov űrhajós —, saját tapasztalásból tudom, milyen sok gondot okoz az első hét. Az állomás újiból üzembe helyezésre több napot vesz igénybe.

Leonyid Breznev, Edward Gierek és Giscard d'Estaing a Varsó közelében tartott tanácskozáson. (Telefó: CAF/AP-MTI-KS)

(Folytatás az I. oldalról.) Giscard d'Estaing tiszteletére. A feleket érdeklő kérdésekről az ebéd alatt is folytatták a megbeszélést. Az ebéden részt vett Andrej Gromiko szovjet, Jean Francois-Poncet francia és Emil Wojtaszek lengyel külügyminiszter.

A délutáni órákban elutazott Varsóból Leonyid Breznev és Valéry Giscard d'Estaing. A kora esti órákban Varsóból visszaérkezett Moszkvába Leonyid Breznev, Leonyid Breznevvel együtt tért vissza Moszkvá-

ba Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminisztere. Breznye- vet és Gromikót a repülőtéren az SZKP és a szovjet állam számos vezetője üdvözölte. Tegnap hazaérkezett Párizsba Giscard d'Estaing francia elnök is.

Az NSZK-kormány üdvözli és támogatja Leonyid Breznev és Valéry Giscard d'Estaing varsói találkoztát — közölte hétfői sajtóértekezletén Klaus Bölling bonni kormányzó. Szavai szerint az NSZK vezetői a ke-

let-nyugati párbeszéd helyreállítását célzó jelentős lépésnek tekintik, a szovjet-francia csúcstalálkozót.

Ennek az enyhülés erősítését, az európai légkör javítását célzó politikának fontos eleme lesz. Helmut Schmidt kancellár és Hans-Dietrich Genscher külügyminiszter moszkvai látogatása is, amelyre a közeljövőben, valószínűleg a nyugati államok veneciai csúcstalálkozója után kerül sor — mondotta a szöveg.

Bonban bizonyos politikai körökben meglepetést és elégedetlenséget keltett az a körülmény, hogy Franciaország európai szövetségesei csak utólag értesültek a Breznev-Giscard találkozóra vonatkozó megállapodásról. Ezzel kapcsolatban Bölling elismerte, hogy Giscard d'Estaing csak vasárnap délelőtt tájékoztatta telefonon Schmidt kancellárt.

Az MSZMP-küldöttség látogatásai

● Conakry (MTI)

Guinea (Bissau) és a Zöld-foki-szigetek Afrikai Függetlenségi Pártja (PAIGC) Legfelsőbb Hírcsoportjának meghívására május 7–16. között Rév Lajosnak, az MSZMP KB tagjának vezetésével magyar pártkületet küldöttek látogatni a Bissau-Guinea Köztársaságban és a Zöld-foki Köztársaságban. A magyar pártkületet ezt követően a Guineai Demokratai Párt Központi Bizottságának meghívására május 16–19. között a Guineai Népi és Forradalmi Köztársaságba látogatott, és ott a guineai demokrata párt delegációjával tárgyalt.

bizonyos idő múltán a növény elpusztult. Ugyanez történt az űrállomásra vitt hagymával. Még annak idején a Szaljut-6-ra vitt tulipánok is gyorsan színtelenek váltak és elhervadtak.

A szakemberek szerint azonban lehetséges, hogy a növények gyenge fejlődését nem a súlytalanság okozza, hanem valami más tényező: a magasabb hőmérséklet, a nem kellő megvilágítás, a szellőztetés hiánya (a növények gyökerénél összegyűlnek a növény által kilelégelt gázok). Egyelőre nem tudjuk a pontos választ a kérdésekre. Eppen ezért a biológusok a jelenlegi expedícióra új kutatási ciklust készítettek elő. Ehhez az oázis, a vazon és a malahit elnevezésű berendezéseket használják. Az utóbbi virágzó orchideákat ültettek. Az űrhajósok tájékoztatása szerint a virágok egyelőre jól érik magukat.

Mihail Csernisov
APN-KS

BREZSNEV ÜDVÖZLETE KHOMEININEK

Leonyid Breznev üdvözlözte Khomeini ajatollahot és az Iráni Iszlám Köztársaság barátját — népt a szovjet-iráni diplomáciai kapcsolatok létrejötté- nek 60. évfordulója alkalmából.

ILIE VERDET MOSZKVA-BAN

Hétfőn a Kremben megbeszélést folytatott egymással Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Kommunista Pártja KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió miniszterelnöke és Ilie Verdet, a Román Kommunista Párt KB Politikai Végrehajtó Bizottságának tagja, a Román Szocialista Köztársaság miniszterelnöke.

EMLEKEZÉS HO SI MINHRE

Ünnepi nagygyűlésen emlékeztek meg hétfőn Hanoi-ban Ho Si Minh születésének 90. évfordulójáról. Az elnökségben helyet foglalt Le Duan, a Vietnami Kommunista Párt Központi Bi-

RADIOTELEF

zottságának főtájtára, a párt és az állam más vezetői, a Vietnami Hazafront kiemelkedő személyiségei, valamint azoknak a külföldi delegációknak a vezetői, amelyek részt vettek a „Vietnam és a világ” elnevezésű, szintén Ho Si Minh emlékének szentelt nemzetközi konferencián.

FAJI ZAVARGÁSOK MIAMIBAN

Szinte polgárháborús állapotok uralkodtak a floridai Miami-ban: a fekete bőrű lakosság fellázadt egy felhőborítot tartott bírósági ítélet miatt, több ezer tüntető részvételével súlyos összecsapások, zavargások voltak szombaton és vasárnap a városban. A legfrissebb jelentések szerint 19 a halálos áldozatok száma és legkevesebb 600 sérültje van a szombat óta tartó zavargá-

Lódz, a gyorsan fejlődő ipari nagyváros

1. Május elsején a lengyelországi testvéremekben, Lódzban rendezett Csongrád megyei barátság napok alkalmából az itthoni testvérüzemek testvérintézmények sok képviselője ismerkedhetett meg a lengyel nagyváros és lakóinak életével, a lengyel hétköznapokkal. Magam is — először járva Lódzban — megcsodálhattam a gyorsan fejlődő, modernizálódó nagyváros égbé törő, modern vonalú, csupa üveg felhőkarcolóit, az új irodaházakat és szállodák mag épületeit.

Lódz, mint ipari város, 150 éves múlttal tekinthet vissza. A kezdeti iparosodás korszakában ez a város vált a környező nagy terület (Lengyelország keleti része akkor a cári Oroszországhoz tartozott) textiliparának központjává. A kisebb-nagyobb üzemek létrejöttével a vidék föld nélküli szegényparasztraj munkát keresve, a városba vándoroltak, növelve az ipari proletárok seregét. Az önálló Lengyelország létrejöttével Lódznak, a textilipar központjának a szerepe még inkább növekedett.

A gyorsan, egészségtelenül növekvő városban a belváros szecessziós palotáinak tömbsége körül a dölvős gyárosvillák és vöröstégls gyárépületek, a munkások nyomortanyái szabálytalanul váltották egymást. Ezt a várost kapta örökül a népi Lengyelország. A felszabadulás előtt, az akkor több mint félmillió nagyváros lakásainak 75 százaléka egyszobás volt, amelyben esetenként 2–3 család húzta meg magát. Az utcákat és járdákat macskakövekkel burkolták, amely eredeti hangulatot adott a városnak, de egyben az urbanizáltság elmaradottságát is tükrözte. A csatornázás a város nagy részében ismeretlen volt, és a vízvezetékek építését is csak 1938-ban kezdték meg. Nyomortelepek, sivar gyárépületek, járda nélküli utcák a város belső részein is, bűzös levegő — ez jellemezte Lódzot a felszabadulás előtt.

E nagy lengyel munkásvárosban, amelyben már az 1905-ös forradalom idején nagy munkásmegmozdulásokra került sor, s a forradalmi munkásmozgalmi hagyományok elevenen éltek, a burzsoá kormány nem létesített egyetlen felsőoktatási intézményt sem. Ezzel is igyekezett elzárni annak a lehetőségét, hogy a munkások gyermekei egyetemre bekerüljenek; a munkásság tömegei műveltséghez jussanak.

Lódz a többi lengyel nagyvárosokhoz képest viszonylag

kevés pusztítást szenvedett a háború idején. Igaz, a zsidó gettót itt is elpusztították a németek, s a gettó 250 ezer lakója közül csak mintegy kétezer maradtak élve, de a város többi része viszonylag épen vészelte át a háborút. Mivel a felszabadulás után elsősorban a fővárost, Varsót és a többi nagyvárost, Wrocławot, Gdanskot kellett újjáépíteni, Lódz fejlesztésére nem sok anyagi erőforrás maradt. A város nagyobb ütemű fejlesztésére, modernizálására csak a 70-es években került sor.

Ebben az időszakban 48 új gyárat létesítettek, 200-at pedig korszerűsítettek. Lódz továbbra is a lengyel textilipar központja, de a textilipar mellett megjelentek a könnyűipar más ágazatai, mint például a cipőipar, s nagy gép- és elektromosipari, vegyipari üzemeket is telepítettek a városba.

Lódz jelenleg is a legiparosabb város Lengyelországban. A néhány évvel ezelőtt végrehajtott közigazgatási átszervezés eredményeképpen a lódzi vajdaság városi vajdasággá vált, amelyhez Lódzon kívül csak a környező néhány kisebb város és község tartozik. Így a vajdaság lakosságának mindössze 7 százaléka él a mezőgazdaságból.

Mivel magas az ipari foglalkoztatottak aránya, s a város továbbra is a textilipar központja, egész Lengyelországban itt a legmagasabb a nők foglalkoztatottsága. A nők többsége két és három munkaszakban dolgozik, mivel a textilipari, könnyűipari üzemek két- és hárommunkások. Ezért a város és az üzemek vezetőinek nagy gondja a bölcsődei és óvodai ellátás javítása, a kereskedelem fejlesztése, a nők helyzetének könnyítése.

A 70-es évtizedben évente 12 ezer lakás épült a városban, s ma már a lakosok 60 százaléka új lakásokban lakik. Mégis, mintegy 80 ezren várnak lakásra.

Ez elmúlt 8–10 évben új, modern áruházak, 10–15–20 emeletes szállodák, irodaházak épültek a városban, bizonyítván a külső szemlélő számára is a fejlődés gyors iramát. Míg a felszabadulás előtt egyetlen felsőoktatási intézmény sem működött, ma hét található. A tudományegyetem mellett két orvostudományi egyetem, három művészeti — képzőművészeti, zeneművészeti és filmművészeti — főiskola működik itt. Egyetlen filmművészeti főiskola van Lengyelországban, és az is itt található.

A színházak száma is hét, amelyek közül legjelentősebb az operá- és balettszínház, amelynek impozáns épülete 15 évvel ezelőtt készült el. Berendezése igen korszerű. A világ leghíresebb és legnagyobb együtteseit is meghívhatják. Nemrég tartott előadást a Moszkvai Nagyszínház társulata. A nézőtér 1200 személyes. A színháznak 100 tagú zenekara, 50 énekes szólistája, 80 tagú kórusa és 60 tagú balettkara van. A Csongrád megyei vendégek itt május elején a Don Carlos előadásában gyönyörködhettek.

Tamasi Mihály

(Következik: Az épülő belchotowi hőerőmű-óriás.)